

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Vanden yver die sy ghehadt heest om de menschen saligh te maecken.
Dat VIII. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

met neerſt gh toedoen der ghebden ende be-
 gheerten want sy en ſochte niet in haer woord-
 den emants herte ſoo tot haer te trecken / of
 ſoo te comen in peimants vrentſchappe / dat
 ſy door die oorſake eenigh ſins ſoude getrockē
 gheweest hebben van Godt. Sy ſchoude doch
 alle menſchelycke vrentſchappe / die ſy ſach
 dat op Godt niet en ſteunde / als een dootelyc
 ſcyn. Waerom dat dese alderoprechſte wt-
 berhozene ſulcken yver om de liefde Godts ge-
 hadt heeft / dat ſy niet een woordt met goeder
 herten ſoude verdraghen hebben / dat eenigh-
 ſins menſchelycke ende ſinnelijcke liefde mede
 brooght. Want al hadde ſy het grootelijck
 gebreck gehad / ſoo hadde ſy liener peimants
 dienſt ende weldaden te derven / dan dat het
 herte van peimant door eenighe menſchelycke
 liefde niet haer ſoude bekonnert gheweest
 hebben.

Hoe dat-
 men de
 menſche-
 lijcke
 vrentſchap
 niet
 ſchouvyt.

Vanden yver die sy ghehadt heeft om de
 menschen ſaligh te maecken.

DAT VIII. CAPITTEL.

Hier woorden ende werck hebben connen
 ghetuyghen / hoe dat haer herte ontſteken
 is gheweest met de liefde / dan de ſielen ſaligh te
 maecken / en tot verdoordinge der Religie / en
 Godtsdienſticheydt. Waerom als sy ghemaer
 laerdt eenigh gebreck in haeren euen naesten /
 dat sy gheerne ſoude hebben ghebetert / ende
 dat het nochtans onghetert bleef / om
 dat miſſchien hy niet en coſte / oft dat hy hem
 ſoo niet en beneerſtighde tot beterniſſe / als hy
 wel ſoude hebbe conne / dat beſwaerde ſo haer
 herte

C 2

herte dat sy niet en koste vertroost worden of sy en hadde biddende den Heere booz sulcken persooone / of vermanende / soo dooz haer als dooz andere / die daer toe beqaem wāre / de sake soo verde gebzoght / dat sy bemerkten coste al tijt eenighe beternisse. Als het ghebeurde (als de menschen ghewoone zijn) dat haer yemant wilde vertroosten / segghende / dat sy niet en hoefde te passen op die hem seluen niet en wilde bekeeren / dat sy daer gheen schade af en soude hebben / maer dat hy sijn eyghen pacht soude draghen : soo hoorde sy ende ouerleyde dese woorzen met sulcken droefheyt / al of men met ten sweert haer hadde doozsteken. Want sy seyde dat sy lieuer die doot soude ghestozuen hebben / dan so getroost te worden in yemants ongheluck / dat hy dan eerst soude gheboelen / als hy sonder eenighe bate / naer de doot inde ewighe pijnen soude vallen.

Hier toe stierde sy oock als sy yet salighs en beweghelijcks in de h. Schryfture bont / dat nochtans swaer was om te verstaen : dat sy terstont ouer sette wt den Latijne in eenen sin die lichter was om te verstaen / om dat sy dat profytelijck soude maken booz de ongeleerde. Met dese becummelinghe ende occupacien bzoght sy by naer den dagh om / te weten van smorghens tot den auont / of nu met dinghen die verdietelijc langh wāren / int cozt te stelle / of die swaer wāre / te verclare / of inners met profytelijcke dingen te vergaderē : waer mede sy haeres naesten salicheydt (daer sy bouen al naer haecte) soude verboozderen. Het welck van hoe grooten weerde dat het is beschryft alte frap Beda / segghende : Wat hoogher gratie / wat glozioser conuersatie soude daer moghen

Beda

ghen zyn/dan met een dagelijckse oefeninghe
 andere soecken te bekeeren tot de gratie van
 synen Schepper/ende die wils dooz winste vā
 gheloobige sielen/de blij schap vā hemelsche
 vaderlant te vermeerderen. Het welck oock
 Bernardus versterckt segghende: Dat heeft in
 haer de oprechte en surbere contemplatie/dat
 hoe de siele meer met het Goddelijck vier on-
 steken wort/hoe sy meer verbult wort met be-
 gheerten om Gode te winnen die hem ooc des
 ghelijcs moghen beminnen: soo dat sy gheerne
 achterlaet de stillicheyt der contemplatie/ om
 te ghebruycken die Predicatie. Op dat sy ver-
 reghen hebbende sulcs als sy begheerde / soo
 beel te vierigher haer wederom daer toe magh
 begheuen/als sy ghedachtigh is vrechtbaer-
 lijcker die achter ghelaten te hebben. Is het
 dan nae de ghetuyghenisse van S. Gregorius
 schryuende op den Prop. Ezech. datter geen
 sofwerdiger offerhande en is vooz Godt / als
 den yber tot der siele salicheyt/hoe ist dā won-
 der/ dat den Heere Jesus soo gheerne ende soo
 gheweerdelijck woont in desen synen leuenden
 outaer: op den welcken hem soo die wils/ende
 soo soetelijc/ den alderaenghenaeinsten reuck
 der sacrificien ghebrant wort. Op eenen seke-
 ren tijt/soo heeft Jesus Christus die schoon is
 vā ghedaente / bouen de kinderen der men-
 schen hem haer geopenbaert/die met sijn Co-
 minelijcke schouderen scheen te onderhouden.
 een groot ende breed huys dat op hē steunde.
 Ende hy heeft dese sijne wtbercozene aldus
 aengesproken: Siet ghy wel (seyde hy) met wat
 eenen arbeeyt / ende sozge/ ende wake dat ick
 dit mijn beminde huys/ dat is de religie / op
 houtwe? wāt dese de geheele werelt dooz vallen
 wilt?

niet hoo-
 ger noch
 niet god-
 delijcker
 als met
 Godt re-
 vercken
 inde be-
 keeringe
 der sielen

wilt / om datter soo weynigh menschen ghe-
bonden worden / die om die te beschermen ende
te verhoorden ghetrouwelijck vercken oft
lyden willen. Waerom / o mijn vernide dochter
moet ghy medeliden nemen met myne ver-
moetheyt. En de Heere heeft daer by gevoegt:
Alle de ghene die met woorden sijn eenigh wer-

Hoe aen-
ghenact
dat het
Godt is de
de Religie
te ver-
voorderē

dese religie pooghen te verhoorden / ende so
ghe dragen om die tot beternisse op te rechte
dese ondersetten met my als vaste pilare / voor
soo veel als hen moghelijck is / die hups / ende
ende sy ontlasten mynen last / ende vermoet
hendt. De Maghet met dese woorden in het
binnenste des herten beweeght zijnde / door
medeliden van haeren Heere ende Godt / ende
huydegom / wert noch ghelveldeijcker als
sy plochte / gevozt om naer haer uiterste bestē
de voorderinge vande religie te vermeerderen
soo dat sy sommighen tijdt ghedurende / oock
bouen haer crachten inde onderhoudinghe
ende strengicheyt van haer oorden haer ver-
moeyde / om dat sy een andere soude gheuen
een exempel om nae te volghen. Maer als sy
dit eenen langhen tyt ghetrouwelijck volhen
hadde / soo en heeft haeren goedertierensten
Heere ende veruinder niet toeghetaren dat sy
vernide dus soude beswaere zijn: maer by
heeftse willen brenghen tot de ruste van een
soeter contemplatie / sonder de welcke sy noch
tans / ghedurende dese veruendighe oeffen-
ninghen / hoe swaer ende moeyelick sy ooc wa-
ren / niet ghetweest en is. Waerom de Heere haer
vermaent heeft door sommighe sijne ghetrou-
we ende verhoorden vrienden / dat sy haer soude
mijden van die ghelicken arbeyt / ende dat sy
haer heel soude bekommeren met haeren al-
derijf

Sy worden
vanden
vierlijc-
ke arbeyt
geropen
om met
Godt haer
te bekom-
meren.

derliefften / haer tot inwendighe dinghen be-
keerende. Het welck de Maghet ontfangende
niet sonder groote danckſegghinghe / heeft
haer begheuen met groote blyticheydt tot
de heylighe ruſte van de ſeer begeerde contem-
platie/inde welcke ſy haer ſoetelyck / met den
eenighen haerder begheerte / was becomme-
rende: den welcke ſy ooc gevoelde heel tot haer
ghekeert / met de alderbolmaeckſte inſtoztin-
ghe van alle gratien.

Doorts van deſe ſecrete vriende Godts / die
haer vermaent hadde / dat ſy ophoude van
lichamelijcke oefſeninghe haer ſoude begeuen
tot de ſtilte der contemplatie/iſſer eenen brief
van een ſekere devote / die ick gheerne hier by
voeghe: want ſy dien door goddelijcke vero-
penbaringhe ontfangen hadde / en heeft dien
aen onſe Gheertruyt geſonde, aldus lydende,

O deuote bruyt Chriſti gaet inde bliſſchap
ws Heeren want tot v ſoo is ſijn Goddelijck
herte met een onwtſprekelijcke ſoeticheydt
aldermeest gheneyght: ouermidts de ghe-
trouwicheydt, waer door ghy ſoo ſeer hebt
ghearbeydt tot ſijnder glorie, om de waer-
heydt te beſchermē, waerom ſijne ende uwe
opperſte begheerte is, dat ghy voortāen ſout
moghen ruſten onder de ſchaduwe van ſijne
alderlieffte conſolatie, want ghelijck eenen
goeden boom gheplandt neffens den water-
vloed als hy ſijn wortelen diep ende breedt
wtgheſpreydt heeft, alderouervloedighſt
vruchten voorts brenghet. So brenghdy oock
voor uwen beminden Bruydegom voordts

Eenen
Brief aen
S. Gheer-
truyt ge-
ſonden.

die aldersoetste vruchten, die ghy met elck woortende werck door de gratien, die Godt in v verreckt, hem voortbrengt. Ghy en sult door gheen hitte der vervolginghe dorre vvorden, overmits dat ghy ghedurelijck vochtigh ghemaect vvort door de invloedinghe der Godlijcker gratien. VWant om dat ghy in alle uvve vercken soeckt de eere Godts, ende niet de uvve, daer door compt dat ghy met een Heylige viericheyt van een vrucht uvven beminden het honderste deel opoffert; ende dit niet alleen inde Heylighe vercken die ghy doet, maer oock in alle het goet dat ghy gheerne sout doen, oft by andere vervoorderen, hoe vvcl dat ghy het niet en kunt. Niet te min soo vervult de Heere Iesus selue voor Godt sijnen Vader, alle de armoede ende ghebreckelijckheydt, of in v, of in andere, om de vvclcke ghy beroert vvordt: vvant voor elcke besondere goede vville, al of ghy die met der daedt volbrocht hadde, is hy ghereet v te loonen, ende daer door is oock al het Hemelsche hof verheught, v als gheluck biedende ende Godt voor v louende hem bedanckende.

Van